

ΟΙ ΕΚ ΤΗΣ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΤΟΥ ΜΟΛΥΒΔΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΙ.

Παρὰ τῷ σιδήρῳ καὶ τῷ χαλκῷ ὁ μόλυβδος εἶνε ἐκ τῶν μὴ πολυτήμων μετάλλων ἐκεῖνο, τοῦ ὁποῖου γίνεται ἡ πλεῖστη χρῆσις ἐν τῇ τεχνουργίᾳ. Ἐἵτε ἀμυγῆς εἵτε μετ' ἄλλων οὐσιῶν συγκεκραμένον τυγχάνει τὸ μέταλλον τοῦτο εὐρυτάτης χρησιμοποίησεως. Ἀλλὰ εἰς τὸν ἀνθρώπινον ὀργανισμόν ἡ πολλὴ μεταχειρίσις τοῦ μετάλλου τούτου δύναται νὰ καταστῇ λίαν κινδυνώδης, ἔνεκα μάλιστα τῆς μεγάλης ευκολίας μετ' ἧς ὁ μόλυβδος διαλύεται ἢ θρυμματίζεται καὶ μετατρέπεται εἰς κόνιν. Ὁ μόλυβδος εἰσερχόμενος εἰς τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου προκαλεῖ πλῆθος σοβαρῶν συμπτωμάτων, τῶν ὁποίων τὴν αἰτίαν οὐ μόνον ὁ ἄπειρος τῆς ἱατρικῆς ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ ἱατρός ἀδυνατεῖ πολλάκις νὰ διαγνώσῃ.

Ἡ εἰκὼν τῆς χρονίας διὰ μόλυβδου δηλητηριάσεως παρατηρεῖται πρὸ πάντων παρὰ τοῖς ζωγράφους καὶ τοῖς χρωματισταῖς ἐναργῶς ἐκδηλωμένη, διό καὶ παρ' αὐτοῖς εὐκολώτατα διαγιγνώσκεται. Οἱ ἐργάται οὗτοι εἰσδύχονται εἰς τὰ ἑαυτῶν σώματα τὸν μόλυβδον ἀνεπισιδήτως, μέρος μὲν εἰσπνέοντες ὑπὸ μορφὴν κόνεως, μέρος δὲ καὶ κυριολεκτικῶς ἐσθίωντες· τοῦτο δὲ συμβαίνει ὅταν ὁ ζωγράφος ἢ ὁ χρωματιστὴς μετὰ τὴν ἐργασίαν ἐσθίῃ με ἀνίπτους χεῖρας καὶ μικρὰ ποσὰ μόλυβδου μινύωνται μετὰ τοῦ ἄρτου ἢ ἄλλου τινὸς ἐδέσματος. Ὁ μόλυβδος καθίζει κατ' ἀρχὰς εἰς τὰ οὖλα, τὰ ὁποῖα χρωματίζει κυανοφαίως· τὸ σῶμα γίνεται ἰσχνόν· ἐπέρχεται ψυχρότης· εἴτα παρουσιάζονται σφοδροὶ κωλικόπονοι· μετ' οὐ πολὺ προστίθενται, συμπληροῦνται τὴν εἰκόνα τῆς νόσου, συμπτώματά τινα ἐκ μέρους τοῦ νευρικοῦ συστήματος· κεφαλαλγίαι, σπασμοί, σφοδροὶ πυρετοί, πόνοι τῶν ἀρθρώσεων, παραλυσίαι, αἵτινες σχεδὸν πάντοτε προσβάλλουσι τοὺς μυῶνας τῆς χεῖρος καὶ τῶν δακτύλων. Πολλάκις παρετηρήθησαν καὶ σοβαρὰ φλογώσεως τῶν νεφρῶν. Εἰς σοβαρὰς δηλητηριάσεις ὁ θάνατος εἶνε ἀναπόφευκτος· ἡ ζωὴ σβέννυται μὲ γενικὴν τοῦ ὀργανισμοῦ ἐξάντησιν.

Εὐτυχῶς ὑπάρχουσι φάρμακα, τὰ ὁποῖα, ὅταν ἡ νόσος διαγνωσθῇ ὀρθῶς, δύνανται νὰ ἐπιφέρωσιν ἱσασιν ἢ τοῦλάχιστον βελτίωσιν. Τὰ μέσα ταῦτα θὰ ἀναφέρωμεν κατωτέρω.

Ἐν ταῖς πόλεσιν ἐνθα ὑπάρχουσιν ὑδραγωγεῖα, παρετηρήθησαν ἐνίοτε δηλητηριάσεις, προελθούσαι ἐκ τῶν μολυβδίνων ὑδραγωγῶν σωλήνων, δι' ὧν διοχετεύεται τὸ ὕδωρ· ἀλλ' ὁ κίνδυνος οὗτος σπανιώτατα ὑφίσταται, καθότι τὸ ὕδωρ μόνον ἐκ νέων μολυβδίνων σωλήνων δύναται νὰ παραλάβῃ μόλυβδον, ἐνῷ οἱ παλαιότεροι σωλήνες καλύπτονται ὑπὸ στρώματος ὀξυδείου, ἐμποδίζοντος τὴν περαιτέρω διάλυσιν τοῦ μόλυβδου. Ὁ κίνδυνος λοιπὸν οὗτος εἶνε ἐλάχιστος. Μᾶλλον ἐπικίνδυνα εἰς τὴν υγείαν δύνανται νὰ καταστῶσι τὰ πηλίνια ἀγγεῖα τοῦ μαγειρίου, ὅταν δὲν εἶναι καλῶς ἐστυλβωμένα. Ἡ στυλβητῶν πηλίνων ἀγγείων συνίσταται ἐξ ἐνώσεως μολυβδαίνης ἥτις θειοῦχοι μολυβδῶν μετὰ ἀργιλίου καὶ ἄμμου, εἶνε δὲ ἀναγκαῖα διότι τὰ πηλίνια ἀγγεῖα εἶναι πολὺ πορώδη, καὶ δὲν δύνανται ἀστυλβωτα νὰ κρατήσωσι τὸ βράζον ὕδωρ. Τότε μόνον ἡ στυλβητῶν ἀγγείων τούτων εἶνε καλὴ καὶ ἀνεπιβαλὴς εἰς τὴν υγείαν, ὅταν ἡ μῆξις τοῦ μόλυβδου καὶ τῆς ἀργιλίου ἐγένετο ὥς εἶδε, ὅταν δηλαδὴ δὲν εὐρίσκηται καθαρὸς μόλυβδος ἐν αὐτῇ. Ὅταν ὅμως ἡ μῆξις αὕτη ἐγένετο ἐλλιπῶς, τότε ὁ μόλυβδος δύναται εὐκόλως νὰ διαλυθῇ εἰς τὰ ὀξέα, λόγου χάριν εἰς τὸ κοινὸν ὀξος. Ὅταν ἡ ἐσωτερικὴ στυλβητῶν πηλίνων ἀγγείων ἔχει διαρραγῇ, τότε κατὰ τὴν σκευασίαν ὀξέων ἐδεσμάτων τὸ ὀξος εἰσδύει εἰς τὰς ῥωγμὰς καὶ διαλύει τὸν

μόλυβδον, ὅττω δὲ προϊόντος τοῦ χρόνου, διὰ τῆς συνεχοῦς χρήσεως τούτων μαγειρικῶν σκευῶν, ἐπέρχεται χρονία δηλητηρίασις, ἥτις πολλάκις δυσκολώτατα διαγιγνώσκεται, καθ' ὅσον μάλιστα οὐδεὶς σκέπτεται ν' ἀποδώσῃ τὴν αἰτίαν τοῦ δυστυχήματος εἰς τὰ μαγειρικά ταῦτα σκεύη.

Ὁ μόλυβδος δύναται ἐνίοτε νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ ἡμέτερον σῶμα καὶ διὰ τοῦ αἵθερου. Τοῦτο εἰμπορεῖ νὰ συμβῇ, ὅταν ὁ μολυβδρὸς ἐπισκευῇ τὰς μυλοπέτρας, ἀποπληρῶν τὰς ὁπὰς καὶ τὰ λοιπὰ χάσματα αὐτῶν μὲ μόλυβδον. Τότε ἀλθεομένου τοῦ σίτου, τρίβεται καὶ ὁ μόλυβδος καὶ μινύεται μετὰ τοῦ αἵθερου.

Ἐκ τῶν τεχνιτῶν, οἵτινες ὥς ἐκ τοῦ ἐπιτηδεύματός τ' εἶναι ἐκτεθειμένοι εἰς τὸν κίνδυνον τῆς διὰ μόλυβδου δηλητηριάσεως, ἀνεφέρωμεν ἀνωτέρω τοὺς ζωγράφους καὶ τοὺς χρωματιστὰς ὥς τοὺς μάλιστα διατρέχοντας τὸν κίνδυνον τοῦτον. Μετὰ τούτους πρέπει νὰ ἀναφέρωμεν, κατὰ δεύτερον λόγον, τοὺς στοιχειοθέτας εἴτε τυποθέτας, εἰς τῶν ὁποίων τοὺς δακτύλους ἐναπομένουσι κατὰ τὴν συνηθὴν μεταχειρίσιν τῶν μολυβδίνων τυπογραφικῶν στοιχείων μικραὶ ποσότητες μόλυβδου. Ἐκτὸς τοῦ μόλυβδου τὸν ὁποῖον εἰσπνέει ὑπὸ μορφὴν κόνεως, ὅταν μάλιστα ὁ χώρος ἐν ᾧ διατρίβει ἐργαζόμενος δὲν ἀερίζεται συχνά, ὁ στοιχειοθέτης εἰσάγει τὸν μόλυβδον καὶ ἀμέσως εἰς τὸ στόμα του, ὅταν στρέφωσιν τὰ φύλλα ὑγραίνῃ τὸν δάκτυλον μὲ σάλον, ἢ ὅταν ἐσθίῃ χωρὶς νὰ πλύνῃ προηγουμένως τὰς χεῖρας. Ὅτι οἱ κεραμεῖς καὶ ἀγγειοπλάσται, οἱ στυλβούντες τὰ κατασκευάσματα τῶν μολυβδούχους ὕλας, εἶναι ὡσάτως τὰ μάλιστα ἐκτεθειμένοι εἰς τὸν κίνδυνον τῆς διὰ μόλυβδου δηλητηριάσεως, ἐννοεῖται οἰκοθεν.

Οἱ ἐργάται, οἵτινες ὥς ἐκ τοῦ ἐπιτηδεύματός τ' εἶναι ἡναγκασμένοι νὰ μεταχειρίζωνται τὸν μόλυβδον, ὀφείλουσι πάντοτε νὰ προσέχουσιν ὅπως μὴ εἰσάγῃται τὸ ἐπικίνδυνον τοῦτο μέταλλον εἰς τὸν ὀργανισμόν τ'· πρὸς τοῦτο δὲ πρέπει νὰ ἐπιμελῶνται ἄκρας καθαριότητος, νὰ πλύνωνται συχνά, νὰ ἀλλάζωσι συχνά τὰ ἐνδύματά τ'ων, νὰ μὴ τρώγωσι κατὰ τὴν ἐργασίαν, καὶ νὰ φροντίζωσιν ὅπως τὰ δωμάτια, ἐν οἷς ἐργάζονται, ἀερίζωνται καλῶς καὶ συχνάκις. Ὅταν αἰσθανθῶσι τὴν παραμικρὰν κακοδιαθεσίαν ἢ ἐνόχλημά τι, δέον νὰ συμβουλευθῶνται ἐγκαίρως τὸν ἱατρὸν, ὅπως διαγνωσθέντων τῶν συμπτωμάτων τῆς διὰ μόλυβδου δηλητηριάσεως ὑποβληθῶσιν ἀμέσως εἰς τὴν δέουσαν θεραπείαν. Τὰ θεραπευτικὰ μέσα τῆς διὰ μόλυβδου δηλητηριάσεως συνίστανται εἰς θειοῦχους σκευασίας, αἵτινες μετὰ τοῦ μόλυβδου ἀποτελοῦσι τὴν «ἀδιάλυτον ἐνωσιν «θειοῦχον μόλυβδον». Καὶ μὲ τὸ ἰωδιούχον κάλιον ἐγένοντο ἐσχάτως ἐπιτυχεῖς θεραπείαι. Συγχρόνως γίνεται χρῆσις καὶ ἄλλων μέσων συμφώνως πρὸς τὰ ἐκάστοτε παρουσιάζόμενα συμπτώματα· οἱ πόνοι πρέπει νὰ διαμίζωνται διὰ θερμῶν κατὰπλάσμάτων, αἱ παραλυσίαι διὰ τοῦ ἡλεκτρισμοῦ. Καὶ ἡ χρῆσις θερμῶν λουτρῶν κατὰ τὴν θεραπείαν τῆς χρονίας διὰ μόλυβδου δηλητηριάσεως ἔσχε πάντοτε ἐπιτυχὴ ἀποτελέσματα.

Ἐν τέλει μνημονεύεον ὅτι ἐπικίνδυνος πολλάκις δύναται νὰ καταστῇ καὶ ἡ ἀνόητος συνήθεια τοῦ καθαρίζειν τὰς υαλῖνας φιάλας καὶ ἄλλα στενόλαιμα ἀγγεῖα διὰ μολυβδίνων σφαιριδίων, ὥς γίνεται πολλάκις παρ' ἡμῖν. Ἐπ' ἰσῆς ἀπορριπτέα εἶνε καὶ ἡ περιτύλιξις τυροῦ ἢ ἄλλων ἐδωδίων ἐντὸς μολυβδίνων φύλλων, ὥς γίνεται πολλαχού τῆς Εὐρώπης.

κ. Μ. Β. εἰς Γαλάζιον. Ἐλήφθησαν καὶ κατασκευάζομεν πλέον, καὶ διὰ τοῦτο θὰ λάβετε ἐλαϊόχροον τῶν 5 φρ. χρ. — κ. Κ. Ν. Δ. εἰς Κραϊτῶβαν. Ἐλήφθησαν καὶ σὰς εὐχαρ.

στοῦμέν. — κ. Γ. Χ. Κ., καὶ κ. Γ. Β. εἰς Θεσσαλονίκην. Σὰς παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς συγχρήσητε διότι ἀκόμη δὲν σὰς ἐγράψαμεν.

Ἐκδότης Π. Δ. ΖΗΤΟΥΡΗΣ. — Ἐκ τοῦ τυπογραφείου καὶ τοῦ στοιχειοχτυπιοῦ διὰ τὰς ἀνατολικὰς γλώσσας Γ. ΔΡΟΤΟΥΤΑΙΝΟΤ ἐν Λευκίᾳ. Χάρτης ἐκ τῶν καταστημάτων τοῦ κ. Edm. Obst ἐν Λευκίᾳ.